

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Patrocinium Defunctorum

Hautin, Jacques

Leodii, M.DC.LXV.

Pars II. In Templis Sanctissima Eucharistia, est arbor vitæ quatenus per
Synaxim Generalem sumitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79679](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79679)

digitos equantes alios, pro scissurarum
biatu. Accidit & incidisse in cavernulas
auro subvas, per ramorum tamen ascenden-
tium vias, quibus repletis ex substantiâ
trunci serpente, ab imo carpit iter ramis qua
pateat. Interciditur saepe saxi soliditate.
In ceteris rivis tamen nutritur ex virtute
& balni radicum. Hæc ille.

1003.
Omnis ge-
neris.
Sunt etiam, qui in paradisis nostris fru-
ctum contritionis, ac sancti doloris ferunt,
similes illi arbori, quæ cum unica sit in in-
sulâ Ferreâ (quæ inter Canarias numeratur,
cæretque fontibus, ac fluviis) tamen
ex foliis tantum stillat liquoris, quantum
hominibus, ac pecoribus potandis sufficit.
Sunt præterea, qui in iisdem patientiam
fervidâ prece obtinent, quos recte compa-
raris illi arbori, quam ferunt in Javâ Majo-
re nasci: esseque medullæ ferreæ, exilis
quidem, sed quæ ab imò porrigatur ad sum-
mum plantæ fastigium, cujus fructum qui
gerat, ferro aiunt esse impenetrabilem, vi-
de Nieremb. hist. nat. l. 14. c. 49. Ad hæc
in iisdem paradisis crescit quasi sponte inti-
ma animi devotio ad SS. Eucharistiam,
quæ sui compotes reddit similes illis arbori-
bus. quæ Plinio auctore lib. 18. cap. 18. eo
anno, quo victus est Hannibal Pub. Ælio.
& Cn. Cornelio Consulibus, fruges pro
fructibus dedere. Ad extremum plurimi
fructum pietatis in illis paradisis pariunt,
quam cum Paulus ad omnia esse utilem af-
firmet, cognoscimus palmæ Indicæ simi-
lem, ex qua indigenæ quæcumque ad vitæ
usum necessaria sunt, omnia depromunt,
usque eò, ut etiam funes nauticos submini-
stret.

PARS SECUNDA.

*In templis Sanctissima Eucharistia, est
arbor Vitæ, quatenus per Synaxim
generalem sumitur.*

1004.
SS. Eucha-
ristia ar-
bor vitæ.
VERUM enim verò quemadmodum
præcipuum decus paradisi cum cæ-
lestis, tum terrestris est arbor vitæ; ita pa-
radisorum nostrorum princeps gloria est.
Sed quæ in his arbor vitæ? nempe JESUS
CHRISTUS Dominus noster quatenus
adest in SS. Eucharistiæ Sacramento. Cur
ita? Primum quia sic docet Angelicus
Doctor Opusc. de Sacramento Altaris c. 6.
Cujus hæc est oratio. *Sicut initium cor-
ruptionis, & mortis cepit à cibo vetito, sci-
licet à ligno scientiæ boni, & mali; sic ini-
tium iustificationis, & vitæ, incipere debet
à cibo, scilicet ligno vitæ, id est, à corpore
Domini.* Ita ille, qui dicta confirmat ex
illo Christi apud Joan. c. 6. *Nisi mandu-*

*caveritis carnem Filii hominis, & biberi-
tis eius sanguinem non habebitis vitam in
vobis.* Et eam sententiam illustrare licet:
Quod Beda, Rupertus, Ansbertus, Ribe-
ra, & alii per lignum vitæ, quod in paradiso
cælesti vidit Joannes, eundem Christum
intelligant, cujus folia volunt esse verba,
quibus ipse Beatos omnium gentium mul-
cebit, ac consolabitur, quem in sensum Pe-
trus, *Domine, ait, quod ibimus? verba vitæ
æterna habes.*

1005.
Pater ex
effectis.
Ex quibus colligere licet eundem Re-
demptorem, divino illo Sacramento pari-
ter hoc nomine arboris vitæ appellari pos-
se. Et sanè proprius hujus Sacramenti
fructus est virium animi reparatio, cujus
extat discretissimum S. Basilii testimonium
in c. 3. Isaia. Verba attexo. *Quemadmo-
dum enim corpora nostra convalescunt, ac
firmantur, sub æterna sumptione congruen-
tium alimentorum: ita quiddam est, quod
consentaneè pascit animam, eique suggerit
vegetas vires ad bonitatem consecrandam.
Quid illud tandem est? nimirum quod dixit
Dominus, quia caro mea verè est cibus, &
sanguis meus verè est potus.* Ita ipse. Cui
adde Prophetam Regium, qui panem,
Eucharistiæ figuram, (aspiciens opinor,
ad veritatem) modò *Cor hominis confirma-
re, modò pinguem esse, modò substantificum,
& adiposum asserit.* Mitto alia ejusmodi,
ne vel hic actum agam. Illud solum mo-
neo, corporis immortalitatem Eucharisti-
co convivio deberi, ut latè probavimus
non uno loco tractatus de V. S. Id nunc
ago, ut eundem Servatorem ostendam in
Communione Generali nominatim, arbo-
rem vitæ esse, ac dici debere. Quam rem
ut pro dignitate pertractem, ab omnibus
adjunctis, seu circumstantiis arboris vitæ,
decus illius colligo, & Synaxim Genera-
lem undequaque perillustrem demonstro.

1006.
Quis? Deus
eam plan-
tavit.
Atque arborem quidem vitæ asseren-
dum est à Deo ipso plantatam, seu po-
tius primùm productam fuisse: nec enim
plantari poterat, quæ alibi prius minimè
extaret, ut vel ipsa, vel ejus germen, ac
furculus plantari posset. Id quod ad illius
nobilitatè spectat, cum ea arbores, ac luci,
majore sint in pretio, ac honore, qui à Re-
gibus, ac Magnatibus sunt consiti. Porrò
Sanctissimam Eucharistiam à Deo inven-
tam, perfectamque esse, cum ipsius Christi
in ea effectio, tū vis immensa prodigiorum
eadem contentorum, tum effectus ejus di-
vini plus nimio comprobant. Quæ autem
Communio Generalis est, non potest, ut
diximus, alium à Deo agnoscere auctorem.

1007.
Non Socie-
tas.
Et si enim Societas JESU eam instituit,
primùm inducendis ad frequentiore Sy-
naxim

naxim mortalibus sub Paulo V. (quo tempore indulgentia ad illos solos pertinere poterat) tum juvandis piis manibus, ad quos eandem plenam Indulgentiam auctoritate Urbani VIII. porrigere licuit, Tamen fateatur lubens Societas Synaxim illam suum opus dici non posse, nec debere. Etenim jam inde ab ejus ortu prodigio simile fuit ad eam celebrari, ut dici posset, *Digitus Dei hic est*, hic Deus agit, & divinitus aguntur homines ad frequentandam Synaxim, ubi ubi Generalis communio instauratur. Deinde pares exordio fuere progressus, & contra quam in ejusmodi institutis a vidè, ferventerque cœptis evenire solet, non defervescit sensim ea pietas, neque deflorescit Synaxis Generalis: sed suo in vigore permanet. Itaque hac sanè in re authorem suum non hominem, sed Deum prodit.

1008.
Idè, indicavit.

Quin & ipse per se alià, & insuetâ ratione indicavit. Nam Romæ anno partæ salutis 1615. in Domo Professæ Societatis JESU quidam è nostris hoc prodigium è suggestu retulit. Istomet anno currente, cum Synaxis Generalis ad Divæ Mariæ trans-Tiberim celebraretur, quemdam Italum eò se ex merâ spectandi cupidine contulisse. Cum autem in areâ templo illi objacente deambulat, quemdam in speciem egenum, stipem ab eo petiisse, tulisseque non semel repulsam. Tum verò insueto Numinis afflatu ad eum inopem se convertisse studio illam largiendi. At hunc subjecisse, nec opis, nec stipis sibi opus esse. Quamobrem marsupio manum abstineret. Quippe è monte Gargano illuc se profectum, ut eum de corrigendâ vitâ, quam abhinc annos viginti depravatam duxerat, neque umquam interea legitimâ confessione noxarum expiarat, admoneret. Alioqui imminere capiti ipsius vindicem supremi Judicis manum, tot scelera castigaturam. Obstupuit homo ad ea nuncia, maximè quòd neminè, Numine excepto, animi sui consciùm esse sciret. Cumque subito mendicus ille, & speciem, & sui conspectum oculis attoniti eripuisset, templum subit, meliora decernit, noxas apud Sacerdotem deponit, Synaxi Generali non vulgari pietate perfungitur, facitque copiam confessorio rem gestam patefaciendi. Eam tum temporis ex ipsius Concionatoris ore audivit R. P. Tossanus Bridoul, mihi que retulit. Ubi cum fictus ille egenus Gargano de monte veniens, verum Michaëlem indicet, isque Ecclesiæ Catholicæ sit Patronus, scilicet abundè pater, & Divo illi Synaxim Generalem probati, tamquam Ecclesiæ utilem, & Numini charam esse, atque

ad eò ejus instituendæ consilium Societati divinitus inspiratum fuisse. Quocirca rectè Theodorus Amidanus proximè superius à me laudatus eam nuncupat *Institutum omnium maximè sacrum*. Rectè alii *sanctissimam artem* divini Amoris; ego *Arborem vitæ* à Deo plantantam rectè pronuntio.

Atque ecce quadam orationis sponte venio ad secundam circumstantiam, & quid propriè Communio Generalis sit, significo. Est, inquam, arbor vitæ. Dixi equidem, & ni fallor, satis ostendi, Christo, quatenus in Eucharistia spectatur, nomen, ac virtutem arboris illius convenire; sed tamen habet aliquid Communio illa, quo & cæteras exsuperet, & Christo sibi que nomen illud præ cæteris mereatur. Cum enim à vitâ, & immortalitate mortalibus impertiendâ arbor vitæ diceretur, Communio Generalis eò potiori jure talis dici potest, quò vitam diuturniorem, & pluribus, quàm reliquæ synaxes, hominibus impertit. Porro diuturnitas vitæ spiritualis ex gratis actualibus, fortioribus, & opportunioribus, itemque frequentioribus pendet. Harum enim beneficio homo diutiùs in statu gratiæ sanctificantis permanet, atque ad eò diutiùs vitam vivit Filii Dei, ac divinam. Quò autem quis ardentiori cum pietate Eucharisticis epulis vescitur, eò perspectum est, sive ex opere operantis, sive ex opere operato, & efficaciores, & crebriores gratias actuales ex Sacramento illo Sacramentorum percipere: quoniam pro dispositione, seu apparatu epulantis agit, ac proinde eò potentiùs, quò amplior est digniorque apparatus. Atqui dum obeunda est Communio Generalis, non pauca sunt, quæ hominem ad delicias illas Eucharisticas avidiùs degustandas excitare consuevere.

Quorum ego quidem non infimum esse arbitror, quòd cum providentiâ Numinis eò Societatem JESU condiderit, ut Sacramentorum pœnitentiæ & Eucharistiæ usum in pristinum vigorem restitueret, eumque tueretur (ut experientiâ manifestum evasit) peculiarem illi gratiam ad eum finem assequendum largiatur. Quemadmodum solet cuique propriam ad suum munus præstandum concedere. Quâ gratiâ factum est, hodieque fit; tum ut accommodatas ad id industrias ei suggerat, tum ut mortales ad eas benè afficiantur, quidquid de more oblatret dæmon, & mundus, ad eò ut ii ipsi, qui palam obloquuntur, clanculum exercitiis pietatis, quæ Societas instituit, sese inferant, eaque lucubentes obeant, atque ad eò eveniat, quod

1009.
Quid Synaxis Generalis? arbor vitæ.

1010.
Dei providentiâ fit ut Synaxis Gen. avidè obeatur.

Regius

Patrocinium Defunctorum. *Lib. III.* 319

Regius Psaltes de viro justo vaticinatus est Pl. I. *Et omnia quaecumque faciet, prospera buntur.*

1011. *Eodem confert indulgentiam pro defunctis.* Accedit propria huic instituto ratio, quod indulgentia plena noxarum, Synaxi Generali annexa sit, quam transcribere piis manibus integrum est. Ex quo consequitur, ut eo avidius, ardentiusque obeatur à mortalibus, & mortui, mortuorumque Tutelares Angeli, quorum valde interest ad levamen tantæ calamitatis, Synaxim cum eximia pietate celebrari, sacros convivias ad officium suum hujus generis exsuscitent. Ac de Tutelaribus quidem satis exploratum mihi est ob summam eorum benignitatem, misericordiamque in clientes tam infaustos, tum potissimum divino pietatis ardore convivias accendere, omnesque esse Utriales.

1012. *Et piorum manuum adhortatio.* De piis autem manibus, iis nempe, qui in atrio cœli ad beatitudinem aspirant, perquam mihi simile vero videtur eos quoque parentes, amicos, aliosque ad Synaxim invitare, turbis communicantium sese insinuare, hortari, monere, ut Synaxim precesque ad indulgentiam necessarias piè diligenterque expleant: tum quia mediocre ex indulgentia sibi applicata subsidium expectant, tum quia ejusmodi excursionem à Deo flagitare, atque adeò impetrare possunt. Quin etiam defuncti illi, qui Purgatorio detinentur, cum dies Synaxi destinatas recorderentur, iis ipsis preces suas ad Deum accedunt, ut Sacris convivis pietatem indat, atque eosdem excitet, ut segete lætiori, florentiori que uberiorem ipsi messem solatorum colligant; præsertim quia experientiâ noverunt, multos ex suis velut contribulibus, tempore ac virtute Synaxeos Generalis ergastulo illo asertos fuisse. Quibus omnibus accedit ingens vis hominum Synaxim illam celebrantium, de qua sigillatim postmodum. Nam frequentia precantium omnes, qui precantur, inflammat igne pietatis. Quippe & languidi fervidiorum præsentia, conspectuque accenduntur, & fervidi illorum frequentiam magis exardescunt, & denique Spiritus Sanctus, quod amor sit ac vinculum Divinitatis, cœtibus ad suam gloriam coactis interesse amat, scilicet ad munera, favoresque suos singulis & universis largiendos.

1013. *Ad indulgentiam confert pietas communicans.* Quanti porro intersit ad indulgentiam plenæ quæstum hæc fervida pietas, disce ex Theologis. Petrus Dicastillo, nobilis Theologus, append. de Purgatorio art. 8. sub finem sic ait. Advertendum est primum quavis de facto sit sufficiens causa, ut indulgentia v. c. plenaria concedatur, fieri

nihilominus posse, ut in particulari non quicumque integram consequantur indulgentiam; quando scilicet aliqui multum pœnitentiæ debentes pro peccatis commissis, opus injunctum tepidè nimis, & minùs utiliter ad finem indulgentiæ propositum peragunt, ac proinde causâ tantæ remissionis ipsorum respectu finis deficit. Id videtur expressisse Bonifacius VIII. in Extrav. de penit. & remiss. ubi postquam pro Anno 1300. visitantibus Basilicam SS. Apostolorum Romæ, plenissimam omnium peccatorum indulgentiam concessisset, subjunxit: unusquisque tamen plus merebitur, & efficacius indulgentiam consequetur, qui basilicas ipsas ampliùs, & devotius frequentabit. Idemque tradit Bonaventura, Navarrus, Coninck, Layman, & alii viri docti, qui hac ratione respondent difficultati communi, quomodo fieri possit ut qui alioqui paulò ante mortem exhibuere opera præscripta pro indulgentiis plenariis, nihilominus in Purgatorio per multos dies extiterint, nò tantum pro peccatis venialibus tunc fortè, quando opera exhibentur, quoad culpam nondum remissis, sed pro aliis peccatis etiam mortalibus, quorum remissio quoad culpam procul dubio facta fuerat in hac vita; & tamen non obstante indulgentiâ plenariâ diu multumque passi sunt, ut viris sanctis in variis apparitionibus significarunt: nimirum quia opera exhibita pro lucranda indulgentia non ita fervidè, ut par erat præstiterunt, ut dictum est. Ex quo fit, ut multi viri timorati, ac pii, quando opus præscriptum iterum, ac sæpius repeti potest, intra tempus designatum id faciant, ut quod semel negligenter actum fortasse fuerat, iterum redintegrando opus resarciatur. Hactenus Dicastillo. Quare cum id negligentiam per Synaxim Generalem vel omninò, vel magnâ ex parte tolli solitum sit, quanti faciendâ sit, liquet. Certè apparet cur rectè huc accommodes illa Ecclesiastici; *Lignum vita est huius, qui apprehenderunt eam*, nempe Sapientiam increatam Sacramento Eucharistico contentam, quando per Synaxim præsertim Generalem percipitur.

At ubi tam bona fors obtingere potest? 1014.
 Quæris ubi, cum jam universum orbem ubi? ubi-que.
 pietas illa Synaxi Generali complexa sit?
 Quære potiùs, ubi non celebretur, & invenies illic dumtaxat, ubi homines mortui sunt hæresis veneno, vel aliâ peste infidelitatis; vel certè ubi de vitâ immortalis, æternæque non laborant. Est autem inter arborem vitæ, quæ in paradiso terrestri sita erat, nostramque similitudo proposito nostro consentanea.

Quem.

Quemadmodum enim, Bonfrerio authore, in paradiso, unica tantum fuit arbor vitæ, sive quòd id sacris litteris magis consonum, sive quòd duo dumtaxat homines essent, multoque pluribus unica arbor suffecisset, quippe eius fructu non ad quotidianum cibum, sed ad medicinam subinde tantummodo usuris: Ita primùm dumtaxat Romæ, quæ ob loci sanctitatem, amenitatemque, & elegantiam paradisi terrestri nuncupari potest, Communio Generalis cœpta, & nostra vitæ arbor plantata fuit. Quemadmodum etiam propagato hominum genere, propagata fuisset vitæ arbor vel in paradiso, vel etiam, & veriùs, extra paradysum ne ab hominibus quaquaversum orbem habitantibus fructus illius tam procul petendus fuisset. Ita Communio Generalis Romæ in reliquam Italiam propagata fuit. Tum verò latissimè in Hispaniam, Belgium, Germaniam, Poloniam, Galliam dispersa. Quid? quod utrasque Indias, quod Antipodas pervagata sit, usque adeò, ut Paraquarienses, gens olim fera, & anthropophagiæ dedita, ejus fructu frequenter utantur. Quamobrem nonne tibi videtur nostra hæc arbor vitæ hæc quidem re similis esse illi ficui Indicæ, de qua sic Theophrastus l. 4. de plantis c. 4. Gaudet India fico, arbore, cujus anniculi rami in humum deflecti, actis radicibus denuo surgunt in novas propagines: adeò ut in orbem circa primum truncum silvâ factâ, quasi diversas porticus fornicato opere efficiant. Istarum arborum aliquæ 60. passus in orbem complectuntur, effundentibus sese novis semper stolonibus ultra priorum ambitum circum parentem. Altitudo verò tantum attollitur, ut ad 250. passus umbram ejaculentur. Ingentium ramorum maxima densitas; folia peltæ magnitudine: fructus non maior cicere, fici effigie, unde Græci ficum appellant. Ita Theophrastus. Et verò Malvenda lib. de paradiso terrestri c. 16. conjectat ex hujus Indicæ ficus, quam in paradiso constituit, foliis, Protoplastos perizomata sibi, sive cinctoria consuisse, quorum unum à fronte, alterum à tergo; propter magnitudinem, totum hominem contegere potuerint. Quæ res utcumque se habeat; constat illius arboris instar, nostram vitæ arborem circum circa Romam, ubi primum plantata est, quaquaversum ramos diffudisse, & ingentem silvam sui propagatione effecisse: fructumque illius, etsi cicere haud multo majorem, totum ferè orbem alere ac folia hominem tegere, non quidem ad arcendum pudorem, sed peccata, & ad flammæ purgantis vel levamentum, vel extinctionem. Cæterum

quod attinet ad ejusdem fructum, atque alimentum, in eo quoque quod per se, ac seclusâ convivarum dispositione in omnibus æquale est, similis est arbori vitæ paradisi terrestri, quam profectò necesse fuit æquales fructus ubique parere, ne vitam ubique non æquè restauraret, atque adeò ubique non conferret immortalitatem. Denique in ista propagatione Synaxeos Generalis duæ res admiratione dignæ apparent. Prior, quòd præter cæterarum arborum modum quolibet cælo fructum ubertim ferat, crescatque, atque alios ex se progignat: Posterior, quòd quòd latius funditur: eò ubique lætius proveniat, dulcioresque fructus proferat, quoniam dum quisque sacrorum convivarum audit Synaxim ita diffundi, ad eam piè celebrandam, frequentandamque magis accenditur.

Sed nunc juvat intelligere, quibus nitatur auxiliis, sive unde virtutem tantam arbor ista mutuatur. Duplex est, ut antehac diximus, fructus Communionis Generalis, prior ad viventes pertinet, posterior ad vitâ functos, Illos alit ad immortalitatem, & hanc vim à Sacramenti ratione sortitur. Hos autem expurgat, aptatque, vel statim expedit ad eandem immortalitatem, soluto Purgatorii lytro, & hanc virtutem mutuatur ab indulgentia. Sed enim quid ad arborem vitæ spectat indulgentia? omnino spectat, ut folia ad arborem, ornat enim illa Communionem Generalem, & velut vestit, ut folia arborem. Porro foliis arboris vitæ, maximè cælestis, affinis est. De his enim Joannes, *Et folia*, inquit, *eius ad sanitatem Gentium*. Enimverò nonne tibi videntur folia nostra conferre ad sanitatem Gentium, quando indulgentiæ piis manibus addictæ beneficio, illi heu! febri ardentissima, simulque molestissimo asthma te, tantùm non confecti curantur, sanantur, & beata immortalitate donantur? At cur defuncti *Gentes* vocantur? An quia remoti sunt à nobis? an quia etsi parentes, & amici, velut exteri habentur; An quia permulti sunt, & diversis ex gentibus in Purgatorio tamquam novum orbem constituunt? Quidquid dicas, miserimi sunt, & folia illa vehementissimè desiderant ad sanitatem.

Et sanè hæc similia illis sunt, quæ gerit herba Indicæ Occidentalis, quam Axothiatl, seu *Florem aquæ* nominat. De qua lib. 15. c. 45. historię natur. sic Nicerebergius. *Radicem raphani fibratam fundit, & ex ea caules aliquantum purpureos, folia salignis proxima, florem oblongum, & luteum, & in vasculis longiusculis semen.*
Radix

1016.

Quibus auxiliis? beneficio indulgentiæ tantus fructus.

1017.

Est similia foliis axo-

thiatl.

Radix est subdulcis, glutinosaque natura, ac frigiditatis, humectantisque temperiei. folia resoluta ex aqua, epotique pugilli mensura, aut corpori illita febrem dicuntur expellere, ac mederi lassitudini; asthma item sumpta, strumisque apposita diarrhoeis, usionibus, ulceribus internis, atque externis, renum ardorem mitigare, & corpora fulmine contacta fovere. Ita ferè ipse. Nemo autem negabit folia nostra, id est indulgentias febrium animarum purgandarum extinguere: mederi etiam earum lassitudini ex mora Purgatorii contracta: Asthma quoque ex aspiratione ad caelum perpeti enatum curare, usiones item ab illo igne acerrimo profectas, & ulcera conscientiae mitigare. Denique animas fulmine sententiae Christi in particulari iudicio tactas solari, ac fovere. Quare singulari quodam, ac praecipuo jure ad sanitatem Gentium illarum conferre dicuntur, & praeterea flos aquae, quoniam instar aquae peculiariae, flammam purgantes, aut temperant, aut extinguunt.

1018.
Communi-
onis Gene-
ralis orna-
menta.

Atque haec subsidia merito voces intrinseca, alia sunt extrinseca, seu externa, quae ad celebritatem Communionis, atque ad piorum manium amplius solatium conferre possunt. Tale est aeris campani pulsus solemnis, aedis sacrae singularis apparatus, modulatio musica, numismata, quae Romae quidem singulis convivis tribuuntur, conciones, supplicationes, & id genus alia. Atque ut supplicationis aliquod exemplar hic extet, visum est supplicationem Arschotanam nuper felicissimo successu institutam prope ad verbum, prout ad me missa est à R. P. Judoco Andries, & ab ejus institutore P. Judoco Vandermesch per scripta, hic referre; enimvero lucem tractatui affundet.

ENARRATIO

Supplicationis, & Communionis Generalis habitae 27. Augusti Anno 1656. in urbe Arschotana, Quae tertio lapide distat ab urbe Lovaniensi.

1019.
Exempli,
supplica-
tionis pro
Synaxi
Genera-
li.

ARSCHOTI celebravimus Communionem Generalem, quam finitimis in pagis quindecim, Theologi nostri pro concione, ut Antecinerale Indulgentias solent, late promulgaverant. Promulgationis dies fuerat D. Bartholomaeo sacer. Hoc pietatis opere feriis autumnalibus praesumus. Communicaverunt bis mille, & ducenti circiter. Toto oppido non

nisi mille, & 500. qui sacro reficiantur pabulo, numerantur. Undique certasse videtur ardor rusticorum, qui accurrerunt, cum civium pietate. Haud dubie plures accurrissent, nisi binis in pagis, ex maxime urbi vicinis templi dedicatio, quae in eam diem inciderat, accolarum animos, in alias curas avertisset. Ductore R. P. Rectore decem è Nostris Patribus confessiones excepere. Ipso die mane hora septimâ per nostrum habita de animabus concio; altera à meridie cum gratiarum actione de eodem argumento vesperas inter a claudes: ne abeam longius, à summo sacro, per praecipuas oppidi vias processit supplicatio hoc ordine. Praeferebat civium aliquis atrii coloris labarum cruce superne eminente. In medio depictae inter flammam animae sublatis oculis, manibusque B. Virginis Mariae in aere conspicuae opem implorabant. Sequebantur Angeli Duo, qui hunc gestabant titulum, *Indulgentia Plenaria, pro vivis, aut defunctis.*

Tabella erat, quae ad valvas templi pepererat: sub imagine supplices in ignibus animae. Proximè in scuto puellae binae illud 2. Machabæorum 12. ostentabant. *Sancta, & salubris est cogitatio pro defunctis exorare.* Quem titulum sex spectacula, quae enumerò, exponebant. Singula spectacula suos habebant titulos, quibus exponebantur: Sic ego eos variis notis distinguo. Spectaculi primi hoc erat in scuto argumentum. pietas in animas Purgatorii in veteri testamento commendata. Titulus 1. historiae. Judas Machabæus liberalissimam eleemosynam olim in veteri lege transmisit Hierosolymam pro sacrificiis in gratiam militum prostratorum. 2. placuit caelo pietas. Biennio ergo post secundam quietem vidit Oniam dudum defunctum Pontificem pro omni populo deprecantem. 3. Vidit & Hieremiam Prophetam, qui ei gladium aureum donabat, hac additâ tesserâ, *Accipe sanctum gladium, munus à Deo, in quo deiciet adversarios populi mei Israel.* 4. Commisso deinde proelio Judas cum tribus dumtaxat millibus, triginta quinque hostium millia prostravit. his praemissis ferebatur pictura, quae rem gestam exhibebat, visionem scilicet, & victoriam.

Spectaculum 2. Argumentum in scuto. Animae precibus adiutae mortis periculo suum vindicem eximunt. Titulus 1. Civis Vallisoletanus, quoties Deiparæ pertransibat caemeterium, toties precationem Dominicam, & Salutationem Angelicam pro defunctis recitabat. 2. hic noctu dum per idem caemeterium iter intendit, repente inimicorum strictis gladiis irruentium turbam

undique cingitur. 3. Illicò armati magno numero manes prorumpunt è tumulis, fugatisque sicariis defenforem suum mortis periculo liberant. Hiero. Gratianus l. de Jubilæo; tum res apparebant in imagine: terribiles scilicet visu manes, & armati suæ quondam artis instrumentis, ligonibus, tribulis, malleis, falce, hastis, gladiis, quibus libratis in ictum, hostes precantis flexis genibus vindicis fugientes persequabantur.

Spectaculum 3. Argumentum. Liberatæ purgatorio animæ suppeditas veniunt laboranti vindici civitati, quæ ideò Dei civitas nuncupata est. Titulus 1. Eusebius Dux Sardinæ, unius civitatis vectigalia in solatium defunctorum impendit. 2. Interceperat hanc urbem Salæ Princeps Ostorgius. Ex insperato Eusebio 40000. armatorum millia candicantibus armis ac vexillis suppeditas venère. 3. Professi sunt sese è summi Imperatoris familia esse, denique Eusebio auxiliares fore. 4. Porrò urbem Eusebio recuperarunt: quo factò eorù Princeps ad Eusebium conversus, Hi milites, inquit, animæ sunt, quas Purgatorio exemisti. 5. Insiste precari, tibi que persuade, quot animas adjuturus es, totidem apud Deum tibi fore oratores. Pinelli de altera vitâ l. 1. c. 28. Hic videre erat in imagine urbem, & animas juvenum specie candicantibus vexillis ac vestibus Duci Eusebio suam operam deferre, nec mortuis tantum coloribus, verum etiam per pueros equites, qui imaginem sequebantur res adumbrata est. Quos inter puer nobilis Ducem Eusebium splendido cultu, armisque: ceteri Eusebii proceres habitu referebant.

Spectaculum 4. Argumentum in scuto. Solatium animabus præbitum solatio morientis pii manes compensant. Titulus. 1. vario pietatis studio animas non paucas piacularibus flammis exemerat vir plurima virtute nobilis. 2. Corruptus ægritudine fatali dum anxie nimis secum super animæ suæ salute disputat, 8000. circiter Cœlitum armatorum millia reserato cœlo vidit descendere. 3. Macte animo, inquit, ne trepida, dimicanti tibi adsumus animæ, quas tuis olim conatibus cœlo asseruisti, jam jam te rectâ in cœlum deducemus. 4. mirè hoc spectaculo recreatus æger placidissime desit vivere. Moriatur anima morte justî hujus. Binettus de statu animarum c. 1. ex Baronio. hic spectabatur depictus æger fatali in lecto porrectis ad animas multa in luce descendentes manibus; parte alia dæmonibus anxietatis authoribus à lecto sese propipientibus.

Spectaculum 5. Argumentum, ac cœtera in scuto. Sacra Communio lytrum est purgantium animarum. Titulus. 1. fuit, teste Blofio, qui ad Synaxim infrequens accederet, eamque piaculari flammâ negligentiam penderet. 2. Sicut ille spectabilem sese amico quondam suo, & si vel semel, inquit, mei causâ, sacrâ mensâ te refeceris, illicò liberabor. 3. Recipit amicus id facturum sese: sumptâ Eucharistiâ, percepit actutum sui supplicis libertatem. hic in imaginis parte una amico supplicabat anima flammis circumdata; parte alia ubi de manibus Sacerdotis Eucharistiam amicus susceperat anima veste candida multaque luce coruscans ferebatur in cœlum. Blof. in Monili. Spir. c. 8.

Spectaculum. 6. Argumentum. Pietatem in animas, quo potes studio promove. Titulus 1. magnus ille Thaumaturgus Franciscus Xaverius Indiarum & Japoniæ Apostolus. Tit. 2. Post solis occasum cives Malacenses tintinnabulo excitos solemnî carmine ad solatium defunctorum invitabat. Sequebantur puellæ quæ gestabant rem coloribus adumbratam. Ibat Xaverius per plateas, compitaque, quæ ars expresserat, sine pallio, aperto capite, lavâ tenens tintinnabulum, dextram in cives, qui tristi excitati sonitu hinc inde è fenestris prospectabant, intendebat. proximè legebatur illud Jerem. c. 8. *Tu quoque clama, ne cesses, quasi tuba exalta vocem tuam.* Accurrite, accurrite: Dei, & nostri amici jacent in ignibus. hoc loco alternis ingeminare debebant parvuli tintinnabula agentes, 1. *Miseremini mei.* 2. *Miseremini mei.* 3. *Saltem vos.* 4. *amici mei.* hæcenus procedebant pueri, & puellæ habitu potius ad pompæ ostentationem splendido, quam ad exprimenda, quæ titulis, & imaginibus exprimebantur, accommodato, personati tamen ut Angeli, & virtutes. Cætera subsecuta turba pœnas Purgatorii, animasque juvandi methodum variam, titulis, habitu, symbolisque denotabat. Præibant animæ pœnarum Purgatorii simulacra; suus cuique adhærebat comes Angelus Custos. Animæ primæ hoc erat lemma, pœna sensûs, *Manus Domini tetigit me.* Animæ 2. tetigit me tam miris, quam horrendis modis. Angeli Custodis hic erat titulus, servatis justitiæ legibus. Animæ 3. titulus, miseram me pro levibus noxis! Angeli titulus, ob leves noxas in oculis hominum. Anima 4. in scuto ostentabat, pœna damni, *Quando veniam, & apparebo ante faciem Dei?* Angelus: omnibus persolutis debitis. Anima 5. *Hei mihi! quia incolatus meus prolongatus est.* Angelus;

» lus; quia dereliquerunt te propinqui tui, &
 » qui te noverant, obliti sunt tui. Job. 19.
 » Spectaculum 7. pœna temporalis: mi-
 » seram me, cui spatium breve est sæculum!
 » Angelus: hoc supplicium exigit brevis
 » olim tua, sed noxia vanitas. Anima 7.
 » miseris opem ferre, quam potestis. Hjs
 » accedebant, quæ ex suis symbolis dignosci
 » poterant, varia bona opera. primū Opus
 » bonum, seu virtus prima, in tabella inscrip-
 » ta præferbat: Suffragari animabus pote-
 » stis per orationes, hæc gestabat rosarium,
 » & libellum. Virtus 2. per jejunia, In patina
 » uvas passas, amigdalas, &c. Virtus 3. Per
 » eleemosynas, cui symbolum, marsupium è
 » quo porrigebat pecuniam. Virtus 4. Per
 » sacrificium Missæ; Symbolum ejus missale,
 » cæteraque supellex sacra. Virtus 5. Per
 » Indulgentias; Symbolum ejus, diploma
 » Pontificium. Virtus 6, Per corporis affli-
 » ctiones, Symbolum ejus flagellum, &c.
 » Agmen clauderet Jesus hac sententia:
 » *Quod uni ex minimis meis fecistis, hoc mihi*
 » *fecistis.*
 » Porro cum ad supplicationem hanc tum
 » ad illam Indulgentiam eo die acquirendam
 » tantus fuit concursus ac pietatis ardor, ut
 » R. D. Decanus affirmarit universos, qui per
 » annum illic communicant in honorem
 » Rosarii, funiculi S. Francisci, & Scapulares
 » (quorum Sodalitates in eâ urbe sunt, quam-
 » vis non sint eorum directores Ordines Re-
 » ligiosi) ne mediam quidem partem attin-
 » gere illius numeri, quem supra eo die fuisse
 » significavi. Porro præter hætenus enu-
 » merata, in supplicatione multæ pro oppido
 » illo adluxere faces quas cives in honore V.
 » S. circumferabant, Et tanta V. S. comitan-
 » tium turba, ut quâ ibamus vix ullus specta-
 » tor appareret. Incolæ nûmquam simile à
 » se visum dicitarunt. Hætenus ipse.

PARS TERTIA.

*Ex cæteris adiunctis Communio
 Generalis expenditur.*

1020.
 Causa in-
 dulgentiæ
 Com. Ge-
 neralis.

Satis equidem ex dictis elucet Syna-
 xeos & arboris nostræ præstantia: fa-
 tis ubertas illius fructuum. Verumtamen
 alia restant, nec præteriri possunt, quæ longè,
 nisi fallor, ampliùs eam illustrant. Ac
 primum occurrit causa, cur indulgentiæ
 Synaxeos à Pontifice concedantur: *Ad*
augendam, ait, fidelium religionem, & ani-
marum salutem. Igitur causa hæc est du-
 plex. Prior ad religionem, maximè scilicet,
 ac ferè propriè in Eucharistiæ augu-
 stissimum mysterium. Posterior ad salu-
 tem animarum procurandam. Cum ergo

è certior indulgentia sit, quò causa illius
 concedendæ dignior, hujus utriusque cau-
 sæ dignitas tantisper nobis metienda est.
 Quid vero sublimius? quid divinius eo
 mysterio? quid igitur augmento religionis
 in illud nostræ sanctius, aut veniâ noxarum
 dignius? Cum enim religio illa sanctissima
 sit, propterea quòd Deum pariter atque
 hominè, Christum, in Venerabili illo Sacra-
 cramento fide maximè arduâ credat, & ve-
 lut principium rerum omnium simul cum
 transubstantiatione panis & vini in cor-
 pus & sanguinem Christi protestetur, &
 colat, augmento illius nil potest esse sanctius.
 Et cum Sacramentum illud summî
 pignus amoris sit, abesse nequit, quin in
 eo servator noster ad amorem ac benigni-
 tatem summoperè propendat. Jam quî
 meliùs eam religionem amplifices, quàm
 epulis divinis accumbendo, quandoqui-
 dem Communio, ac Generalis præsertim,
 publica veritatis Eucharisticæ declaratio
 sit, non voce, sed factò ipso, & simul ex
 opere operato amorem in Christum au-
 geat, ac proinde illius venerationem? Qui-
 bus addeinter eam obeundam palam ex-
 poni in hierothecâ ipsum Christum, cujus
 aspectus, cultum, amoremque in animis
 intuentium ciet. Adde quoque cum cul-
 tum solemniori apparatu, & musico cantu
 exsuscitari. Quibus omnibus salus ani-
 marum, quæ posterior indulgentiæ largi-
 endæ causa est, non mediocriter augetur.
 nam eâ profectò charitate præsertim stabi-
 litur, cujus illicium, fomentumque est di-
 vina Communio. Cui cum præmitti vel
 debeat, vel solita sit sacramentalis exomo-
 logesis, si gratia sanctificans deerat, per eam
 in animam invehitur; si aderat, cumulatür.
 Accedit cruciatuum lustralium comme-
 moratio, quæ plurimum valet ad animos à
 noxis etiam levibus deterrendos: ex quo
 fuga lethaliùs sponte exoritur. Atque
 hæc èo amplius confirmant, augentque
 spem salutis, quò frequentius iterantur.
 Quibus si multitudinem concurrentium
 ad eandem Synaxiam, idemque tempus
 adjunxeris, comperies haud dubiè singula-
 rem hujus indulgentiæ consequendæ secu-
 ritatem. Atque hoc etiam respectu Syna-
 xim Generalem ex vero dices veram esse
 arborem vitæ, & præcipuo quodam jure illi
 convenire, ut vitam parere censeatur im-
 mortalem.

Verum id longè etiam luculentius pate-
 bit ex sequenti illius adjuncto. *Quomodo*
 enim, seu quo eventu, quo successu, qua
 celebritate ac frequentia Communio illa
 obitur? Rem sanè prodigiosam! Romæ
 quidem ubi cœpta est, duodeviginti, aut
 viginti

1021.
 Quomodo
 seu quo
 successu
 Communio
 Gen.